

Звітуємо про відкритість використання публічних коштів

Закон України «Про відкритість використання публічних коштів» набуває чинності 12.09.2015

Після прийняття Верховною Радою України Закону України «Про відкритість використання публічних коштів» (далі — Закон про публічні кошти) в журналі «Радник в сфері державних закупівель» № 3 (42) за березень 2015 року на сторінці 41 ми повідомляли про його основні положення та обов'язки, які він покладає на розпорядників бюджетних коштів.

Тож у зв'язку з тим, що 12 вересня 2015 року Закон про публічні кошти набирає чинності, варто ще раз торкнутися цієї теми та чітко визначити обсяг обов'язків, які він встановлює, та строки для виконання таких обов'язків.

Передусім слід наголосити, що **поняття «публічні кошти» є набагато ширшим за поняття «бюджетні кошти»**. Відповідно до пункту 2 частини 1 статті 1 Закону про публічні кошти такими є кошти державного бюджету, бюджету Автономної Республіки Крим та місцевих бюджетів, кредитні ресурси, надані під державні та місцеві гарантії, кошти Національного банку України, державних банків, державних цільових фондів, Пенсійного фонду України (далі — Пенсійний фонд), фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, **а також кошти суб'єктів господарювання державної і комунальної власності, отримані ними від їхньої господарської діяльності**.

Тож усі розпорядники публічних коштів готують інформацію про використання публічних коштів за формами, які згодом мають бути розроблені та затверджені Кабінетом Міністрів України. Зміст таких документів визначено пунктами 1, 2, 3 частини 1 статті 3 Закону про публічні кошти окремо для трьох типів суб'єктів:

які використовують **кошти Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим та місцевих бюджетів (звітність оприлюднюється щоквартально**, не пізніше як за 35 календарних днів після закінчення звітного кварталу, тобто до 5 травня за 1-й квартал, до 4 серпня за 2-й квартал, до 4 листопада за 3-й квартал та до 4 лютого за 4-й квартал);

які використовують кошти **підприємств, отримані ними від їхньої господарської діяльності (звітність оприлюднюється щорічно, не пізніше 31 січня року, наступного за звітним роком); 3) які використовують кошти**

загальнообов'язкового державного соціального страхування та кошти Пенсійного фонду (звітність оприлюднюється щоквартально, не пізніше як за 35 днів після закінчення звітного кварталу, тобто до 5 травня за 1-й квартал, до 4 серпня за 2-й квартал, до 4 листопада за 3-й квартал та до 4 лютого за 4-й квартал).

У вищезазначені строки звітність подається на єдиний веб-портал використання публічних коштів, утримувачем та адміністратором якого є Міністерство фінансів України відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України № 655-р від 26.06.2015 «Деякі питання адміністрування єдиного веб-порталу використання публічних коштів», та зберігається в режимі вільного доступу протягом трьох років з дня оприлюднення.

Інформація, зазначена в цій статті, оприлюднюється на єдиному веб-порталі використання публічних коштів безоплатно та окремо за такими розділами:

інформація про використання коштів державного і місцевих бюджетів;

інформація про використання коштів підприємств, отриманих ними від їхньої господарської діяльності;

інформація про використання коштів Пенсійного фонду;

інформація про використання коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

На єдиному веб-порталі використання публічних коштів у режимі реального часу оприлюднюється також інформація про платіжні трансакції на єдиному казначейському рахунку. Порядок оприлюднення зазначеної інформації визначається Кабінетом Міністрів України.

Інформація на єдиному веб-порталі використання публічних коштів **оприлюднюється у спосіб, що забезпечує вільний безоплатний доступ до неї, можливість анонімного перегляду, копіювання та роздрукування інформації.**

Також зазначена інформація оприлюднюється шляхом розміщення на єдиному веб-порталі використання публічних коштів у вигляді наборів даних (електронних документів), організованих у форматі, що дозволяє їх автоматизоване оброблення електронними засобами (машинозчитування) з метою повторного використання.

Відповідальність за порушення вимог цього Закону покладено на керівників розпорядників та одержувачів коштів державного і місцевих бюджетів, підприємств, органів Пенсійного фонду, а також фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Зазначені особи є від повідальними за такі порушення:

неоприлюднення інформації відповідно до цього Закону;

оприлюднення недостовірної, неточної або неповної інформації;

несвоєчасне оприлюднення інформації.

Розмір такої відповідальності визначено частиною 1 статті 212-3 Кодексу про адміністративні правопорушення України, він складає від двадцяти п'яти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, тобто **від 425 до 850 грн за кожне виявлене неоприлюднення інформації**.

Важливо зауважити, що відповідно до пункту 4 Прикінцевих та перехідних положень Закону про публічні кошти Кабінет Міністрів України у тримісячний строк з дня опублікування цього Закону зобов'язаний:

вжити вичерпних заходів для створення і функціонування єдиного веб-порталу використання публічних коштів;

затвердити порядок адміністрування єдиного веб-порталу використання публічних коштів;

прийняти рішення про визначення суб'єкта, уповноваженого адмініструвати єдиний веб-портал використання публічних коштів;

подати Верховній Раді України пропозиції щодо внесення змін до законів, що впливають із цього Закону;

узгодити свої нормативно-правові акти із цим Законом;

забезпечити узгодження нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади із цим Законом.

Проте Закон про публічні кошти було опубліковано ще 11.03.2015 в офіційному виданні «Урядовий кур'єр» № 44, тобто майже півроку тому, а Кабінет Міністрів України виконав лише один із вищезазначених обов'язків, а саме: визначив суб'єкта, уповноваженого адмініструвати єдиний веб-портал використання публічних коштів, при цьому сам веб-портал не функціонує, а форми документів, які потрібно готувати для оприлюднення на ньому, не затверджено.

Та у зв'язку з тим, що Закон про публічні кошти набирає чинності саме 12 вересня 2015 року і відповідно до статті 58 Конституції України не має зворотної дії в часі, розпорядники коштів Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим та місцевих бюджетів, а також **коштів** загальнообов'язкового державного соціального страхування та коштів Пенсійного фонду будуть **зобов'язані оприлюднювати інформацію про використання публічних коштів саме за період 12.09.2015-30.09.2015, а відповідно подати її для оприлюднення до 4 листопада 2015 року.**

Тож залишається сподіватися, що до того часу Кабінет Міністрів України виконає всі обов'язки, покладені на нього Прикінцевими та перехідними положеннями Закону про публічні кошти, а дана сфера стане більш урегульованою роз'ясненнями та коментарями уповноважених органів. А про зміни до нормативних актів, які вносять згідно із Законом про публічні кошти, ви можете прочитати в журналі «Радник в сфері державних закупівель» № 4 (43) за квітень 2015 року на сторінці 36.